

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо адаптації законодавства до вимог Директиви 2014/40/ЄС Європейського Парламенту (щодо охорони здоров'я населення від шкідливого впливу тютюну)

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законів України:

1. У Законі України “Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів” (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 46, ст. 345 із наступними змінами):

1) у статті 1:

абзац одинадцятий викласти в такій редакції:

“тютюнові вироби – термін вживається у значенні, наведеному в Законі України “Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення”,”;

абзац тридцять шостий викласти в такій редакції:

“ медичне попередження – термін вживається у значенні, наведеному в Законі України “Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення”,”;

2) статтю 9¹ викласти в такій редакції:

“Стаття 9¹. Простежуваність

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, здійснює облік вироблених тютюнових виробів, відстеження обігу виробничого обладнання, руху і реалізації тютюнових виробів у режимі реального часу з використанням електронної системи

контролю за обігом тютюнових виробів на основі унікального ідентифікатора тютюнових виробів у вигляді буквенно-чисельних кодів.

Унікальний ідентифікатор тютюнових виробів наноситься безпосередньо на пачку тютюнових виробів під час виробництва у такий спосіб, щоб унікальний ідентифікатор не перекривався маркою акцизного податку та неможливо було його стерти або видалити без пошкодження пачки.

Унікальний ідентифікатор тютюнових виробів повинен бути таким, що дозволяє визначити:

дату та місце виробництва;

найменування виробника;

реєстраційний номер обладнання на якому вироблено даний виріб;

виробничу зміну або час виробництва;

опис виробу;

країну, в якій передбачається продаж тютюнового виробу;

найменування імпортера (для імпортних тютюнових виробів);

найменування всіх суб'єктів підприємницької діяльності, які реалізують тютюнові вироби на підставі ліцензії на оптову торгівлю тютюновими виробами, на користь яких зазначений тютюновий виріб було відвантажено;

дату, місце та час відвантаження тютюнового виробу суб'єктами підприємницької діяльності, які реалізують тютюнові вироби на підставі ліцензії на оптову торгівлю тютюновими виробами;

найменування всіх суб'єктів підприємницької діяльності, які реалізують тютюнові вироби на підставі ліцензії на роздрібну торгівлю тютюновими виробами, на користь яких зазначений тютюновий виріб було відвантажено;

дату, місце та час відвантаження тютюнових виробів суб'єктам підприємницької діяльності, які реалізують тютюнові вироби на підставі ліцензії на роздрібну торгівлю тютюновими виробами.

Порядок створення, фінансування та функціонування електронної системи контролю за обігом тютюнових виробів затверджується Кабінетом Міністрів України.”;

3) у частині третьій статті 11:

абзаци восьмий і дев'ятий викласти в такій редакції:

“унікальний ідентифікатор тютюнових виробів;

медичні попередження, які наносяться відповідно до вимог, встановлених Законом України “Про заходи щодо попередження та

зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення;"

абзац п'ятнадцятий викласти в такій редакції:

" медичні попередження, які наносяться відповідно до вимог, встановлених Законом України "Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення;"

абзаци двадцять третій – двадцять п'ятий виключити.

у частині четвертій:

абзац перший викласти в такій редакції:

"4. Виробник може наносити на етикетки додаткову інформацію щодо характеристики продукту. При цьому виробникам тютюнових виробів забороняється наносити на етикетки інформацію, яка заборонена Законом України "Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення;"

абзац п'ятий виключити.

2. У Законі України "Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 52, ст. 565 із наступними змінами):

1) у статті 1:

абзац третій викласти в такій редакції:

"залежність від тютюну (нікотинова залежність) — психофізичний стан, зумовлений фармакологічною здатністю нікотину та інших інгредієнтів тютюнового виробу викликати залежність,"

абзаци п'ятий-сьомий викласти в такій редакції:

"інгредієнт — тютюн, добавка або будь-яка речовина чи елемент, що міститься в готовому тютюновому виробі або суміжному продукті, включаючи папір, фільтр, чорнило, капсули та клей;

куріння тютюнових виробів — дії, що призводять до нагрівання, тління, згорання тютюнових виробів, у результаті чого утворюється тютюновий дим або аерозоль (пар, туман), який виділяється в повітря та вдихається особою, яка їх курить;

медичне попередження — інформація про шкідливий вплив виробу на здоров'я людини або інші небажані наслідки його вживання, в тому числі текстові попередження, комбіновані попередження, загальні попередження та інформаційні повідомлення";

абзаци дванадцятий та тринадцятий викласти в такій редакції:

“тютюн — листя та інші натуральні оброблені або необроблені частини рослин тютюну, в тому числі розширений і відновлений тютюн;

тютюнові вироби — вироби, які можна вживати та до складу яких входить, у тому числі частково, тютюн, незалежно від того, чи є він генетично модифікований чи ні та інші вироби з тютюну чи його замінників;”

доповнити статтю абзацами такого змісту:

“аерозоль (пар, туман) — продукти нагрівання або тління тютюнових виробів, що виділяються в повітря внаслідок їх куріння;

тютюн для люльки — тютюн, який можна вживати через процес згоряння і який призначений тільки для використання у люльці;

тютюн для самокрутки — тютюн, який можна використати для виготовлення сигарет споживачами або торговельними точками;

жуval'nyi tütünon — tütünonoviy virib, priзначeniy tiльki dla цelей жування;

nüoxal'nyi tütünon — tütünonoviy virib, який можна вживати через nis;

тютюн для перорального вживання — всі тютюнові вироби для перорального вживання, за винятком тих, які призначені для вдихання або жування, вироблені повністю або частково з тютюну в формі порошку або частинок чи в будь-якій комбінації цих форм, зокрема, представлені в порціях саше або пористих пакетиках;

тютюн для кальяну — тютюновий виріб, який можна вживати через кальян;

новітній тютюновий виріб — тютюновий виріб, який, не входить до таких визначень як: сигарети, тютюн для самокрутки, тютюн для люльки, тютюн для кальяну, сигари, сигарили, жувальний тютюн, нюхальний тютюн та тютюн для перорального вживання;

трав'яний виріб для куріння — виріб на основі рослин, трав або фруктів, що не містить тютюну та який можна вживати через процес згоряння;

електронна сигарета — виріб, який можна використати для вживання пари, яка містить нікотин (або пари без нікотину), через мундштук, або будь-який компонент цього виробу, в тому числі картридж, резервуар та пристрій без картриджа чи резервуара. Електронні сигарети можуть бути одноразовими або перезаправними за допомогою заправного контейнера та резервуару, або такими, що перезаряджаються одноразовими картриджами;

заправний контейнер — ємність, яка містить нікотиновмісну рідину, яку можна використовувати для заправлення електронної сигарети;

викиди — речовини, які виділяються при вживанні за призначенням тютюнового виробу або супутнього продукту, такі як речовини, що містяться в димі;

максимальний граничний рівень або максимальний граничний рівень викидів — максимальний вміст або викид, в тому числі нульове значення, речовини у тютюновому виробі, вимірюй в міліграмах;

добавка — будь-яка речовина, інша ніж тютюн, яку додають до тютюнового виробу або упаковки з метою надання їм необхідних властивостей;

смако-ароматична добавка — добавка, яка надає запах та/або смак;

характерний запах та/або смак — явно помітний запах або смак, відмінний від тютюну, отриманий в результаті дії добавки або комбінації добавок, в тому числі, серед іншого, фрукти, прянощі, трави, спирт, цукерки, ментол або ваніль, що помітний до або під час вживання тютюнового виробу;

токсичність — ступінь, в якому речовина може спричинити шкідливий вплив на організм людини, в тому числі наслідки, що виникають згодом, зазвичай через повторне чи постійне вживання або вплив;

сигарета — паперовий циліндр з тютюном, який можна вживати через процес згоряння, нагрівання або тління;

сигара — рулон тютюну, який можна вживати через процес згоряння, нагрівання або тління;

сигарила — вид сигари з максимальною вагою 3 грами.”

2) статтю 10 викласти в такій редакції:

“Стаття 10. Вимоги щодо здійснення діяльності, пов’язаної з виробництвом, оптовою та роздрібною торгівлею, експортом і імпортом тютюнових виробів

Діяльність, пов’язана з виробництвом, оптовою та роздрібною торгівлею, експортом і імпортом тютюнових виробів, здійснюється відповідно до закону, з урахуванням встановлених цією статтею заборон.

Забороняється виробництво (крім виробництва для експорту), оптова та роздрібна торгівля та імпорт для реалізації на території України:

1) тютюну для перорального застосування;

2) сигарет, в яких показники вмісту нікотину, смоли та монооксиду вуглецю в диму однієї сигарети перевищують: нікотину — 1,0 мг, смоли — 10 мг, монооксиду вуглецю — 10 мг;

3) тютюнових виробів, на упаковці яких відсутні визначені законодавством медичні попередження;

4) сигарет та тютюну для самокруток з характерним запахом та/або смаком;

5) тютюнових виробів, що містять такі добавки:

вітаміни або інші добавки, які створюють враження, що тютюновий виріб має переваги для здоров'я або призводить до зменшення ризиків для здоров'я;

кофеїн або таурин чи інші добавки, що асоціюються з енергійністю і/та життєвою силою;

добавки, що мають властивості робити викиди кольоровими;

добавки, що полегшують вдихання диму або засвоєння нікотину;

добавки, які мають канцерогенні, мутагенні або репродуктивно токсичні властивості у неспаленій формі;

6) сигарет та тютюну для самокруток, що містять смако-ароматичні добавки у будь-яких компонентах, таких як фільтри, папір, упаковка, капсули, або мають будь-які технічні характеристики, що дозволяють змінювати запах чи смак відповідних тютюнових виробів або інтенсивність диму;

7) сигарети та тютюн для самокруток фільтри, папір або капсули яких містять тютюн або нікотин;

8) тютюнових виробів із використанням на їх упаковці або на самих тютюнових виробах будь-яких елементів або ознак (тексти, символи, назви, торговельні марки, образні або інші ознаки), які:

рекламують тютюновий виріб або сприяють його вживанню, створюючи помилкове враження про його характеристики, наслідки для здоров'я, ризики або викиди;

включають інформацію про вміст нікотину, смоли, монооксиду вуглецю у тютюновому виробі;

вказують на те, що певний тютюновий виріб є менш шкідливим, ніж інші, або має на меті зменшити вплив деяких шкідливих компонентів диму, або надає переваги, пов'язані з життєвою силою, енергійністю, оздоровленням, омоложенням, має природні чи органічні властивості або інші переваги для здоров'я або способу життя;

повідомляють про смак, запах, будь-які смако-ароматичні добавки або інші добавки або їх відсутність; нагадують харчовий продукт або косметичний продукт;

вводять в оману, що певний тютюновий виріб має покращену здатність біологічного розкладання або інші екологічні переваги.

Виробнику та імпортеру тютюнових виробів забороняється вміщувати в упаковку тютюнових виробів вкладки, які пропонують знижки, безкоштовне розповсюдження або інші аналогічні пропозиції.

Упаковка сигарет повинна мати форму прямокутного паралелепіпеда. Дозволяється упаковка сигарет з округленими або скошеними краями, за умови, що медичне попередження займає еквівалентну площину поверхні, що і медичне попередження на упаковці сигарет без таких країв. Упаковка тютюну для самокруток повинна мати форму прямокутного паралелепіпеду або циліндричну форму, чи форму мішечку та містити тютюн вагою не менше 30 грам.

Забороняється включення тютюнових виробів і предметів, пов'язаних з їх вживанням, до гуманітарної допомоги, а також поширення тютюнових виробів серед населення безоплатно.

Забороняється підтримка виробництва (імпорту) тютюну та тютюнових виробів для реалізації на митній території України у формі державного фінансування, надання за рахунок коштів Державного бюджету України та місцевих бюджетів відповідним суб'єктам господарювання фінансової допомоги, фінансових гарантій, дотацій, субсидій, пільгових кредитів (позик).

Не забороняється використання добавок, які є необхідними для виробництва тютюнових виробів, у тому числі цукру для заміни цукру, що втрачається під час процесу сушіння, за умови, що такі добавки не призводять до вироблення продукту з характерним запахом та/або смаком і не посилюють ступінь викликання залежності, токсичності або канцерогенні, мутагенні, або репродуктивно токсичні властивості тютюнового виробу до значного або вимірюваного рівня.”;

3) доповнити Закон статтею 10¹ такого змісту:

“Стаття 10-1. Електронні сигарети

Виробники та імпортери електронних сигарет і заправних контейнерів повинні подавати центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, повідомлення про будь-які вироби, які вони планують ввести в обіг на території України. Повідомлення має бути подано в електронній формі за шість місяців до запланованого введення в обіг.

Повідомлення щодо електронної сигарети або заправного контейнеру повинно містити таку інформацію:

1) найменування та контактні дані виробника, відповіальної юридичної або фізичної особи в Україні, а також, у відповідних випадках, імпортера в Україну;

- 2) список усіх інгредієнтів, що містяться у виробі, та викидів, які виникають внаслідок використання виробу, за назвою торговельної марки та видом, в тому числі їх кількості;
- 3) токсикологічні дані про інгредієнти виробу та викиди, в тому числі при нагріванні, враховуючи, зокрема, їх вплив на здоров'я споживачів при вдиханні та будь-який ефект викликання залежності;
- 4) інформацію про дози нікотину та їх засвоєння при вживанні в нормальних або обґрунтовано передбачуваних умовах;
- 5) опис компонентів виробу, в тому числі, механізму відкривання та заправлення електронної сигарети або заправних контейнерів;
- 6) опис виробничого процесу, в тому числі, чи використовується серійне виробництво, та заяву про те, що виробничий процес забезпечує відповідність вимогам цієї статті;
- 7) заяву про те, що виробник та імпортер несуть повну відповідальність за якість та безпеку виробу при його введенні в обіг та використанні в нормальних або обґрунтовано передбачуваних умовах.

Електронні сигарети або заправні контейнери можуть бути введені в обіг на території України лише за виконання таких вимог:

- 1) нікотиновмісну рідину вводили в обіг тільки у спеціальних заправних контейнерах, об'єм яких не перевищує 10 мл, в одноразових електронних сигаретах або одноразових картриджах, які мають обсяг не більше 2 мл;
- 2) вміст нікотину у нікотиновмісній рідині не перевищував 20 мг/мл;
- 3) нікотиновмісна рідина не містить такі добавки:

вітаміни або інші добавки, які створюють враження, що тютюновий виріб має переваги для здоров'я або призводить до зменшення ризиків для здоров'я;

кофеїн або таурин чи інші добавки та стимуляторні сполуки, що асоціюються з енергійністю та життєвою силою;

добавки, що мають властивості робити викиди кольоровими;

добавки, які мають канцерогенні, мутагенічні, або репродуктивно токсичні властивості у неспаленій формі;

4) у виробництві нікотиновмісної рідини використовували лише інгредієнти високої чистоти;

5) за винятком нікотину в нікотиновмісній рідині використовували лише такі інгредієнти, які не становлять ризик для здоров'я людини в нагрітій або ненагрітій формі;

6) електронні сигарети забезпечували рівномірне вживання доз нікотину за звичайних умовах використання;

7) електронні сигарети та заправні контейнери були захищенні від доступу дітей, несанкціонованого доступу, пошкоджень і витоків та мали механізм, який забезпечує заправлення без витоків.

Забороняються:

- 1) рекламні повідомлення в мережі Інтернет, на телебаченні, в пресі та інших друкованих виданнях, що мають на меті або має безпосередній чи опосередкований ефект просування електронних сигарет та заправних контейнерів, за винятком публікацій, призначених винятково для спеціалістів у сфері торгівлі електронними сигаретами або заправними контейнерами;
- 2) рекламні повідомлення на радіо, що мають на меті або має безпосередній чи опосередкований ефект просування електронних сигарет та заправних контейнерів;
- 3) будь-яка форма державного чи приватного внеску в радіопрограми, що має на меті або має безпосередній чи опосередкований ефект просування електронних сигарет та заправних контейнерів;
- 4) будь-яка форма державного чи приватного внеску на користь будь-якої події, діяльності чи особи, що має на меті або має безпосередній чи опосередкований ефект просування електронних сигарет та заправних контейнерів.

Виробники та імпортери електронних сигарет і заправних контейнерів повинні щорічно надавати центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення:

- 1) повні дані про обсяги продажів за назвою торговельної марки та видом товару;
- 2) інформацію про уподобання різних груп споживачів, включаючи молодь, некурців, та основні типи нинішніх користувачів;
- 3) спосіб продажу виробів або товарів;
- 4) короткі резюме будь-яких маркетингових досліджень, проведених щодо вищезазначених питань.

Інформація, отримана центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, оприлюднюється на веб-сайті цього органу за винятком конфіденційної інформації, доступ до якої обмежено виробником або імпортером відповідно до законодавства України.”

4) у статті 11:

частину першу та частину другу після слова “нікотину” доповнити словами “монооксиду вуглецю”;

частину четверту виключити;

5) доповнити Закон статтею 11¹ такого змісту:

“Стаття 11¹. Звітність про інгредієнти та викиди

Кожний виробник або імпортер тютюнових виробів зобов'язаний щорічно, не пізніше 1 лютого року, наступного за звітним, надавати в електронному вигляді центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, наступну інформацію щодо тютюнових виробів, які призначені для реалізації на митній території України, по кожній торговій марці і типу:

- 1) перелік усіх інгредієнтів та їх масову частку, використовуваних у виробництві тютюнових виробів, в порядку зменшення маси кожного інгредієнта, що входить до складу тютюнових виробів;
- 2) рівні викидів смоли, нікотину, монооксиду вуглецю в димі сигарет;
- 3) інформацію про інші викиди та їх граничні рівні, якщо це відомо.

До переліку інгредієнтів необхідно додавати:

- 1) заяву із зазначенням причин включення таких інгредієнтів у зазначені тютюнові вироби;
- 2) інформацію про відповідні токсикологічні дані щодо інгредієнтів у спаленій або неспаленій формі, за необхідності, із зазначенням, зокрема, їхнього впливу на здоров'я споживачів, та урахуванням, зокрема, будь-яких властивостей, що викликають залежність.

Виробники та імпортери тютюнових виробів повинні вказувати використані методи вимірювання викидів. Викиди смоли та нікотину сигарет вимірюють на основі таких стандартів:

ДСТУ ISO 4387:2010 “Сигарети. Визначення вмісту вологого і сухого конденсату, який не містить нікотину, за допомогою лабораторної машини для прокурювання сигарет” для смоли;

ДСТУ ISO 10315:2010 “Сигарети. Визначення вмісту нікотину в конденсатах диму методом газової хроматографії” для нікотину.

Точність вимірювань смоли, нікотину та монооксиду вуглецю визначають відповідно до ДСТУ ISO 8243:2009 “Сигарети. Відбирання проб”. Визначення викидів нікотину, смоли та монооксиду вуглецю здійснюється акредитованими лабораторіями відповідно до переліку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення. Такі акредитовані лабораторії для визначення викидів нікотину, смоли та монооксиду вуглецю не повинні перебувати прямо чи опосередковано у власності або під контролем виробників або імпортерів тютюнових виробів.

Для сигарет та тютюну для самокруток виробник або імпортер повинен подати технічний документ, що містить загальний опис використаних добавок та їхніх властивостей.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, оприлюднює інформацію, надану відповідно до цієї статті, на своєму офіційному веб-сайті. Для захисту комерційної таємниці при розміщенні інформації у відкритому доступі виробники та імпортери тютюнових виробів при поданні інформації повинні надати заяву про те, які відомості вони вважають комерційною таємницею. Порядок надання зазначененої інформації визначається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення.

Виробники або імпортери тютюнових виробів повинні надавати центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення:

- 1) доступні їм внутрішні та зовнішні дослідження щодо вивчення ринку та уподобань різних груп споживачів, у тому числі молоді та нинішніх курців, щодо інгредієнтів та викидів, а також короткі резюме будь-яких ринкових опитувань, які вони проводять при запровадженні новітніх виробів;
- 2) інформацію про обсяги продажів тютюнових виробів за марками і типами, виражені в штуках або кілограмах, щорічно, не пізніше 1 лютого року, наступного за звітним.

Виробники та імпортери трав'яних виробів для куріння повинні щорічно, не пізніше 1 лютого року, наступного за звітним, надавати центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, перелік всіх інгредієнтів, що використовуються при виробництві таких виробів, та їх кількості за назвою торговельної марки та видом.

Зазначена інформація оприлюднюється на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, за винятком конфіденційної інформації, доступ до якої обмежено виробником або імпортером відповідно до законодавства ”;

- 6) статтю 12 викласти в такій редакції:

“Стаття 12. Медичні попередження тютюнових виробів (сигарет, тютюну для самокруток та тютюну для кальяну)

На кожній упаковці тютюнових виробів (сигарет, тютюну для самокруток та тютюну для кальяну) мають бути зазначені загальне медичне попередження та комбіноване медичне попередження, що

супроводжується відповідною кольоровою фотографією, а також інформаційні повідомлення.

Загальне медичне попередження з наступним текстом “Куріння вбиває — кидай курити зараз” або “Куріння вбиває” повинно бути розміщено в нижній частині однієї з бічних поверхонь упаковок. Інформаційне повідомлення наступного змісту: “Тютюновий дим містить більше 70 речовин, здатних викликати захворювання на рак” повинно бути розміщене в нижній частині іншої бічної поверхні. Загальне медичне попередження та інформаційне повідомлення повинні мати ширину не менше 20 мм.

Для упаковки у формі коробки з відкладною кришкою, при відкритті якої бічні поверхні розділяються на дві частини, загальне попередження та інформаційне повідомлення повинні повністю розташуватися на більших частинах таких розділених поверхонь. Загальне попередження також повинно бути розташоване в середині верхньої поверхні, що є видимою, коли пачку відкрито. Бічні поверхні цього типу упаковок повинні мати висоту не менше 16 мм.

Як загальне медичне попередження, так і інформаційне повідомлення мають покривати 50% поверхні, на якій вони надруковані.

Комбіновані медичні попередження повинні:

- 1) містити одне з 14 текстових попереджень і відповідну кольорову фотографію;
- 2) містити інформаційний текст щодо припинення вживання тютюну;
- 3) покривати 65% зовнішньої передньої та задньої поверхні упаковки;
- 4) містити однакове текстове попередження та відповідну кольорову фотографію з обох боків упаковки;
- 5) мати висоту не менше 44 мм та ширину не менше 52 мм.

Одне з комбінованих медичних попереджень повинно бути розташоване з верхнього краю упаковки, а на краю упаковки де наклеєна акцизна марка, комбіноване медичне попередження розташовується з нижнього краю упаковки. Такі попередження розташовуються у тому самому напрямку, що й будь-яка інша інформація, розташована на такій поверхні упаковки.

Центральний орган виконавчої влади у сфері охорони здоров'я:

затверджує тексти і фотографії комбінованих медичних попереджень, текст щодо припинення вживання тютюну, а також технічні вимоги до макету, дизайну та форми комбінованих медичних попереджень, а також порядок їх нанесення виробниками тютюнових виробів;

затверджує три групи наборів комбінованих медичних попереджень, які складаються з 14 варіантів тексту і фотографії і оновлюються щорічно.

Загальне та комбіноване медичні попередження повинні бути оточені чорною рамкою шириною 1 мм всередині поверхні, що відведена для цих попереджень. Тексти загального та комбінованого медичних попереджень, а також інформаційних повідомлень мають бути чіткими, надрукованими чорним жирним шрифтом на білому фоні, крім першої літери попередження, і розміщуватися таким чином, щоб забезпечити цілісність тексту при відкриванні тютюнового виробу у спосіб, зазначений на його упаковці, та не перекриватися іншою друкованою інформацією або марками акцизного збору.

Медичні попередження і інформаційні повідомлення на пачці і на будь-якій зовнішній упаковці мають бути надруковані без можливості їх видалення, не стиратися і бути повністю видимими, у тому числі не приховані частково або повністю акцизними марками, цінниками, позначками, безпековими елементами, обгортками, чохлами, коробками або іншими предметами, коли тютюнові вироби вводяться в обіг.

Медичні попередження повинні залишатися непошкодженими при відкритті пачки, крім упаковок з відкидною торцевою кришкою, на яких попередження про шкідливий вплив на здоров'я можуть бути розділені під час відкриття пачки, але лише у такий спосіб, що забезпечує графічну цілісність та видимість тексту, фотографій та інформації щодо припинення вживання тютюну.”;

7) доповнити Закон статтями 12¹-12³ такого змісту:

“Стаття 12¹. Медичні попередження тютюнових виробів інших ніж сигарети, тютюн для самокруток та тютюн для кальяну

На кожній упаковці тютюнових виробів інших ніж сигарети, тютюн для самокруток та тютюн для кальяну мають бути зазначені загальне медичне попередження та додаткове текстове попередження.

Загальне медичне попередження з наступним текстом “Куріння вбиває — кидай курити зараз” або “Куріння вбиває” повинно бути розміщено на найбільш видимій поверхні упаковки та містити інформаційний текст щодо припинення вживання тютюну. Додаткове текстове попередження повинно бути розміщене на іншій найбільш видимій поверхні упаковки. Для упаковок з відкидною кришкою наступна найбільш видима поверхня — де та, що стає видимою, коли пачка відкрита. Тексти додаткових попереджень затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері охорони здоров'я та підлягають перегляду щорічно.

Загальне медичне попередження повинно охоплювати 30 % відповідної поверхні упаковки. Додаткове текстове попередження повинно охоплювати 40 % відповідної поверхні упаковки. Якщо такі попередження розташовано на поверхні, що перевищує 150 см, вони повинні охоплювати площину 45 см.

Загальне медичне попередження та додаткове текстове попередження мають бути чіткими, надрукованими чорним жирним шрифтом на білому фоні рядковими літерами. Такі попередження необхідно розташовувати в центрі поверхні, відведені для них, а на кубоподібних упаковках паралельними бічному краю упаковки.

Загальне медичне попередження та додаткове текстове попередження повинні бути оточені чорною рамкою шириною не менше 3 мм і не більше 4 мм. Ця рамка повинна бути ззовні поверхні, відведені для таких попереджень.

Стаття 12². Медичні попередження та упаковка електронних сигарет і заправних контейнерів

Упаковки електронних сигарет і заправні контейнери мають містити вкладення з інформацією про:

- 1) інструкції щодо використання та зберігання виробу, в тому числі зазначення про те, що виріб не рекомендується використовувати молодим людям та особам, які не вживають тютюнові вироби;
- 2) протипоказання;
- 3) попередження для окремих груп ризику;
- 4) можливі несприятливі наслідки;
- 5) викликання залежності та токсичність;
- 6) контактні дані виробника або імпортера, також контактну юридичну або фізичну особу в Україні.

Упаковки електронних сигарет і заправних контейнерів повинні:

- 1) включати список всіх інгредієнтів, що містяться в виробі, у порядку убування ваги, а також зазначення вмісту нікотину у виробі та його дозу при вживанні, номер партії та рекомендації тримати виріб у недоступному для дітей місці;
- 2) не включати такі елементи чи ознаки:

які рекламиують виріб або сприяють його вживанню, створюючи помилкове враження про його характеристики, наслідки для здоров'я, ризики або викиди;

що певний виріб є менш шкідливим, ніж інші, або має на меті зменшити вплив деяких шкідливих компонентів диму, або надає переваги, пов'язані з життєвою силою, енергійністю, оздоровленням, омоложенням, має природні чи органічні властивості або інші переваги для здоров'я або способу життя;

які нагадують харчовий продукт або косметичний продукт;

які створюють враження, що певний виріб має покращену здатність біологічного розкладання або інші екологічні переваги;

3) мати одне з таких медичних попереджень: “Цей виріб містить нікотин — речовину, що викликає сильну залежність. Не рекомендується для вживання некурцями” або “Цей виріб містить нікотин — речовину, що викликає сильну залежність”.

Таке медичне попередження повинне:

розміщуватись на кожній з двох більших сторін упаковки;

займати 30 % площині відповідних сторін упаковки;

розміщуватись паралельно основному тексту на поверхні, відведеній для цих попереджень;

бути надрукованим напівжирним чорним шрифтом на білому фоні;

розміщуватись у рамці чорного кольору шириною 1 мм, що наноситься всередині ділянки поверхні, відведеній для такого попередження.

Упаковки електронних сигарет і заправних контейнерів не повинні пропонувати економічних переваг шляхом включення друкованих ваучерів, пропозиції знижок, безкоштовного розповсюдження, “два за ціною одного” або інших подібних пропозицій.

Стаття 12³. Медичні попередження та упаковка трав'яних виробів для куріння

На кожній пачці та на будь-якій зовнішній упаковці трав'яних виробів для куріння має бути розміщено наступне медичне попередження: “Куріння цього виробу завдає шкоди вашому здоров'ю”. Таке медичне попередження повинно бути надрукованим на передній і зворотній зовнішніх поверхнях упаковки; покривати 30% площині відповідної поверхні упаковки; бути надрукованим напівжирним чорним шрифтом на білому.

Кожна пачка та будь-яка зовнішня упаковка трав'яних виробів для куріння не повинна містити жодних елементів або ознак, які:

1) рекламиують трав'яний виріб для куріння або сприяють його вживанню, створюючи помилкове враження про його характеристики, наслідки для здоров'я, ризики або викиди; маркування не повинно включати жодної інформації про вміст нікотину, смоли та монооксиду вуглецю у трав'яному виробі для куріння;

2) вказують на те, що певний трав'яний виріб для куріння є менш шкідливим, ніж інші, або має на меті зменшити вплив деяких шкідливих компонентів диму, або надає переваги, пов'язані з життєвою силою, енергійністю, оздоровленням, омоложенням, має природні чи органічні властивості або інші переваги для здоров'я або способу життя;

3) нагадують харчовий продукт або косметичний продукт.

Кожна пачка та будь-яка зовнішня упаковка трав'яних виробів для куріння не повинні вказувати, що виріб містить добавки чи смако-ароматичні добавки.”.

8) частину першу статті 13 доповнити:

після слів “предметів, пов’язаних з їх вживанням” словами “трав’яних виробів для куріння, електронних сигарет”;

після слова “сигарета” словом “сигарила”

11) абзаци другий — десятий частини другої статті 20 викласти в такій редакції:

“порушення вимог статті 10 цього Закону, — від п’яти тисяч гривень до п’ятдесяти тисяч гривень;

порушення вимог статті 10¹ цього Закону, — від п’яти тисяч гривень до двадцяти тисяч гривень;

порушення вимог статті 11¹ цього Закону, — від п’яти тисяч гривень до п’ятдесяти тисяч гривень;

порушення вимог статті 12 цього Закону, — від п’яти тисяч гривень до п’ятдесяти тисяч гривень;

порушення вимог статті 12¹ цього Закону, — від п’яти тисяч гривень до п’ятдесяти тисяч гривень;

порушення вимог статті 12² цього Закону, — від п’яти тисяч гривень до п’ятдесяти тисяч гривень;

порушення вимог статті 12³ цього Закону, — від п’яти тисяч гривень до п’ятдесяти тисяч гривень;

реалізації (продаж) тютюнових виробів, предметів, пов’язаних з їх вживанням, трав’яних виробів для куріння, електронних сигарет, особам, які не досягли 18 років – від однієї тисячі гривень до десяти тисяч гривень;

реалізації (продаж) тютюнових виробів в упаковках, що містять менше ніж 20 сигарет, чи поштучно (крім сигар) — від однієї тисячі гривень до десяти тисяч гривень”;

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через вісімнадцять місяців з дня його опублікування, крім підпункту 2, пункту 1, розділу I цього Закону, який набирає чинності через тридцять шість місяців з дня опублікування цього Закону.

2. Кабінету Міністрів України привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

**Голова
Верховної Ради України**